

ong; Ds. J. Ozinga;
nik; Ds. T. Peter-
P. S. Schaafsma;
y; Ds. P. E. van
Mr. C. J.
Rutgers;

3e rij v.l.n.r.:

Ds. Joh. Krüger; Dr. A. A. L. Rutgers;
Mr. F. v. d. Bosch; Mr. J. W. Goedbloed;
Ds. A. Schippers; Prof. Dr. V. Hepp; Mr.
P. J. v. Bortel; Ds. V. K. Kuyvenhoven; Ds.
C. A. v. Nood; Ds. G. D. Scherpsma; Ds.
J. Runia; Ds. D. B. Hagenbeek; Prof. Dr.
G. Ch. Aalders; Dr. J. W. v. d. Bosch;

J. Wezenaar; Dr. W. Nawijn; Dr. S. Tromp
de Ruiter; Mr. J. B. R. J. T. Pilon (met
uitgebreide handen); Prof. Dr. F. W. Gros-
heide; Mr. J. W. Tijnsma; Ds. A. M. v. d.
Berg; Ds. J. Tiemersma; J. Gay; Pretorius
(uit Z-Afrika); Mr. J. F. v. Beeck Calkoen;
J. C. Smit; Mr. A. J. van Schelven.

ontmoette.

Dat 'convivium' nu heb ik te pakken gekregen via de ledenlijst van I.V.M.B.O. Van de zonen van de kerngroepleden ging tussen 1896 en 1940 vijftig procent aan de VU studeren en daarvan kwam de helft terecht in het dispuut I.V.M.B.O. en de rest in andere disputen.

Maar dat is nog lang niet alles. Je moet ook de kansen tegen elkaar afwegen. Er waren indertijd drie disputen. Dat wil zeggen dat wanneer er geen verband zou zijn tussen het feit dat je zoon bent van een kerngroep lid en

het feit dat je in 'n bepaald dispuut zit, er in elk dispuut 33% zonen van kerngroepleden zou moeten zitten. In de periode dat er drie disputen waren, blijkt echter dat er 66 procent in I.V.M.B.O. zit. Nou, dat is 'n heel sterk verband, gewoon. Dat blijkt uit de cijfers. En in de periode dat er negen disputen waren, en elk dispuut dus kans had op 11% zonen van kerngroepleden, zat er 40 procent in I.V.M.B.O. Nou... dat is, eh... Wat blijkt dan verder? In I.V.M.B.O. zitten met name zonen van kerngroepleden uit de 'inner circle'. De zonen van hen die er later bij

gekomen waren of die slechts één positie bekleedden, waren verspreid over andere disputen.

Nu beschrijf ik I.V.M.B.O. niet omdat ik dat dispuut zelf zo'n belangrijk verschijnsel vind. Het is voor mij alleen 'n gidsfossiel, zou je kunnen zeggen – geologen zullen me begrijpen – die me op een spoor gebracht heeft van dat convivium.

Wat opvalt is nu dat 'n vrij groot aantal zoons van kerngroepleden in I.V.M.B.O. rond Geelkerken is gaan staan of op een andere manier de gereformeerde kerken heeft verlaten. Van de zoons van kerngroepleden die in I.V.M.B.O. terecht kwamen, is vijftig procent niet-gereformeerd geworden. En van de zoons van kerngroepleden, die in andere disputen terecht kwamen, verliet maar 20% de gereformeerde kerken. Dat is dus 'n belangrijk verschil. En daarin zie ik een soort reflectie van de tegenstelling die er is geweest tussen beide categorieën kerngroepleden, nl. dat die kerngroepleden, die over 't algemeen als 'homines novi' werden beschouwd en die er na 1910 bij gekomen waren, gesteund door een aantal ouderen uit doleantie-tijd, dat die, laten we zeggen, het gereformeerde leven hebben willen *consolideren*. En het gedrag van hun zoons was daarvan een uiting. Niet dat dat allemaal anti-Geelkerkianen waren, dat is te sterk gezegd, maar ze bléven in de gereformeerde wereld, terwijl zonen van 'inner circle' in vrij grote mate tussen 1920 en 1940 de gereformeerde wereld hebben verlaten. Zij behoorden tot wat genoemd kan worden de 'jong-gereformeerde beweging', die zich ten doel stelden elementen uit de 'ethisch-gereformeerde' en 'oecumenisch-gereformeerde' varianten opnieuw vruchtbaar te maken. Maar hun structureel-cultureel patroon voldeed niet aan de verwachtingen van degenen, die zich wensten te oriënteren op het structureel-culturele patroon van de 'kleine luyden' – die inmiddels tot 'mannenbroeders' waren geëvolueerd'.

Vorige eeuw

Dr. Kuiper moest tot ver in de vorige eeuw teruggaan in z'n poging om het in de kwestie-Geelkerken culminerend conflict rond de Jong-Gereformeerde beweging te verklaren. Het stuklopen van deze vernieuwingspoging boeide hem.

'Ik wilde weten hoe dat kwam. Maar 'k heb gewoon gemerkt, dat ik het alleen maar goed kon beschrijven, als ik terug ging naar 't begin, naar 1820. Ik moest me gaan verdie-